

ZÁKLADNÍ INFORMACE K MATERIÁLU
POROVNÁNÍ KRAJSKÝCH NORMATIVŮ MZDOVÝCH PROSTŘEDKŮ
A OSTATNÍCH NEINVESTIČNÍCH VÝDAJŮ
STANOVENÝCH JEDNOTLIVÝMI KRAJSKÝMI ÚŘADY
PRO KRAJSKÉ A OBECNÍ ŠKOLSTVÍ
V ROCE 2011

Materiál MŠMT č.j. 27 558/2011-26

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „MŠMT“) provedlo vzájemné **porovnání krajských normativů mzdových prostředků a ostatních neinvestičních výdajů** ze státního rozpočtu připadajících na jednotku výkonu za rok, stanovených jednotlivými krajskými úřady v roce 2011 na základě vyhlášky č. 492/2005 Sb., o krajských normativech, ve znění pozdějších předpisů, pro jednotky výkonu realizované v jednotlivých vybraných druzích škol a druzích a typech školských zařízení, zřizovaných kraji, obcemi nebo svazky obcí na území kraje.

Zdrojem dat byly údaje normativního rozpisu rozpočtu na rok 2011, které jsou krajské úřady na základě § 7, odstavce 1 vyhlášky o krajských normativech povinny zveřejnit nejpozději 30 dnů od obdržení rozpisu rozpočtu z MŠMT. Číselné údaje v tomto materiálu jsou platné k 31. březnu 2011 a nezahrnují změny, ke kterým došlo případnými úpravami rozpisu rozpočtu v jednotlivých krajích v průběhu roku.

Porovnání krajských normativů MP a ONIV navazuje na obdobné materiály z předchozích let. Podává kompletní a ucelený přehled o výši finančních normativů, stanovených jednotlivými krajskými úřady pro dané jednotky výkonu pro rok 2011. Oproti předchozím rokům je provedeno jako přehled výše krajských normativů pouze v tabulkových a grafických přílohách, bez textové části.

I. NORMATIV MZDOVÝCH PROSTŘEDKŮ

Porovnání je zaměřeno na normativy mzdových prostředků (dále jen „normativy MP“) z toho důvodu, že mzdové výdaje tvoří stěžejní část z finančních prostředků poskytovaných jednotlivým školám a školským zařízením, zřizovaným kraji a obcemi nebo svazky obcí ze státního rozpočtu.

Normativ MP je u škol a školských zařízení, jejichž činnost je realizována pedagogickými i nepedagogickými pracovníky, dán vztahem:

$$\text{Normativ MP} = 12 * (1/N_p * P_p + 1/N_o * P_o),$$

příčemž ukazatele rozhodné pro stanovení krajských normativů jsou:

N_p = průměrný počet jednotek výkonu připadající na 1 pedagogického pracovníka,
 P_p = průměrná měsíční výše platu pedagogického pracovníka,
 N_o = průměrný počet jednotek výkonu připadající na 1 nepedagogického pracovníka,
 P_o = průměrná měsíční výše platu nepedagogického pracovníka.

Výši normativu MP ovlivňují hodnoty těchto čtyř ukazatelů následovně:

- přímo úměrně ukazatele P_p , resp. P_o ,
- nepřímo úměrně ukazatele N_p , resp. N_o .

Srovnatelné ekonomické podmínky vzdělávání, tzn. srovnatelný normativ MP, tedy mohou mít vytvořeny srovnatelné školy ve více krajích i přesto, že při stanovení příslušných krajských normativů na rok 2011 vycházely dotčené krajské úřady z rozdílných předpokladů, tj. z rozdílných Np, No, Pp, Po. Aby předkládaný materiál získal úplnou vypovídací schopnost, jsou proto v jeho přílohové části u všech porovnávaných jednotek výkonu uvedeny vedle hodnot vlastních krajských normativů MP i hodnoty ukazatelů Np, No, Pp a Po. Meziroční srovnání ukazatelů Pp a Po je obsaženo také v příloze č. 19.

Normativ MP v roce 2011 na jednotku výkonu byl porovnáván u vybraných druhů škol a druhů a typů školských zařízení (s ohledem na zachování časové řady). U středních škol a vyšších odborných škol byly vybrány ty obory vzdělání, ve kterých se ve školním roce 2010/2011 vzdělávalo nejvíce žáků a studentů v denní formě vzdělávání. Materiál tedy obsahuje porovnání u:

- mateřských škol s celodenním provozem (příloha č. 1 a 15),
- základních škol tvořených pouze ročníky prvního stupně (příloha č. 2 a 16),
- základních škol tvořených oběma stupni (příloha č. 3 a 17),
- školních družin (příloha č. 4),
- školního stravování ve školních jídelnách (příloha č. 5),
- domovů mládeže (příloha č. 6),
- 5 oborů základních uměleckých škol (příloha č. 7),
- 5 typů gymnázií (příloha č. 8),
- 30 vybraných oborů vzdělání středních škol - označení „M“ v kódu oboru (příloha č. 9),
- 5 vybraných oborů vzdělání nástavbového studia - označení „L5“ v kódu oboru (příloha č. 10),
- 5 vybraných 4letých studijních oborů - označení „L0“ v kódu oboru (příloha č. 11),
- 10 vybraných 3letých učebních oborů - označení „H“ v kódu oboru (příloha č. 12),
- 10 vybraných oborů vzdělání vyšších odborných škol (příloha č. 13),
- 4 oborů vzdělání v konzervatořích (příloha č. 14).

U vybraných druhů a typů škol a oborů vzdělání (konkrétně u mateřských škol, základních škol tvořených pouze ročníky prvního stupně, u základních škol tvořených oběma stupni, u oborů ZUŠ a u všech porovnávaných oborů vzdělání středních a vyšších odborných škol včetně konzervatoří) je v příslušných přílohách uvedeno i **meziroční porovnání** hodnot krajských normativů MP. Oproti loňskému roku bylo u každé porovnávané jednotky výkonu doplněno navíc i **porovnání normativů mzdových prostředků pedagogických a nepedagogických pracovníků**.

II. NORMATIV OSTATNÍCH NEINVESTIČNÍCH VÝDAJŮ

Porovnávána byla také průměrná výše přímých ostatních neinvestičních výdajů ze státního rozpočtu připadajících na jednotku výkonu za rok (dále jen „normativ ONIV“).

Z prostředků ONIV jsou ze státního rozpočtu poskytovány finanční prostředky na výdaje vymezené v § 160 odst. 1 písm. c) a d) a odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a to např. na výdaje na učební pomůcky, školní potřeby a učebnice, pokud jsou podle školského zákona poskytovány bezplatně, výdaje na další vzdělávání pedagogických pracovníků či tzv. ostatní náklady vyplývající z pracovněprávních vztahů.

Normativ ONIV v roce 2011 na jednotku výkonu (příloha č. 18) byl porovnáván u shodných vybraných druhů škol a druhů a typů školských zařízení jako normativ MP. Ve všech případech bylo provedeno i **meziroční porovnání** krajských normativů ONIV.

III. PŘEHLED JEDNOTEK VÝKONU PRO JEDNOTLIVÉ KRAJSKÉ NORMATIVY

1. Mateřské školy s celodenním provozem (MŠ)

Jednotkou výkonu je 1 dítě v mateřské škole nebo třídě s celodenním provozem.

2. Základní školy tvořené pouze ročníky prvního stupně (ZŠ pouze s I. stupněm)

Jednotkou výkonu je 1 žák v základní škole tvořené pouze ročníky prvního stupně.

3. Základní školy tvořené oběma stupni (ZŠ úplné)

a) První stupeň základní školy tvořené oběma stupni (pedagogičtí pracovníci)

Jednotkou výkonu je 1 žák v prvním stupni základní školy tvořené oběma stupni.

b) Druhý stupeň základní školy tvořené oběma stupni (pedagogičtí pracovníci)

Jednotkou výkonu je 1 žák v druhém stupni základní školy tvořené oběma stupni.

c) Oba stupně základní školy tvořené oběma stupni (nepedagogičtí pracovníci)

Jednotkou výkonu je 1 žák základní školy tvořené oběma stupni.

4. Školní družiny (ŠD)

Jednotkou výkonu je 1 žák ve školní družině, který je přijat k pravidelné denní docházce.

5. Školní kluby (ŠK)

Jednotkou výkonu je 1 žák, kterému školní klub zajišťuje naplnění volného času zájmovou činností se zaměřením na různé oblasti, který se zároveň vzdělává v ZŠ, v ZŠ speciální, v nižším stupni šestiletého nebo osmiletého gymnázia nebo v odpovídajících ročnících v osmiletém vzdělávacím programu konzervatoře.

6. Školní stravování ve školních jídelnách

Jednotkou výkonu je:

a) 1 stravovaný, který se zároveň vzdělává v mateřské škole, pro něhož je v rámci školního stravování ve školní jídelně poskytován oběd a alespoň 1 předcházející nebo navazující doplňkové jídlo,

b) 1 stravovaný, který se zároveň vzdělává v základní škole, pro něhož je v rámci školního stravování ve školní jídelně poskytován oběd,

c) 1 stravovaný, který se zároveň nevzdělává v mateřské ani v základní škole, pro něhož je v rámci školního stravování ve školní jídelně poskytován oběd (tj. žáci středních škol a konzervatoří a studenti vyšších odborných škol),

d) 1 stravovaný, který se zároveň nevzdělává v mateřské ani v základní škole, pro něhož je v rámci školního stravování ve školní jídelně poskytován alespoň oběd a večeře (dále jen celodenní stravování).

7. Domovy mládeže (DM)

Jednotkou výkonu je 1 ubytovaný v domově mládeže, který se zároveň vzdělává:

a) ve střední škole nebo konzervatoři,

b) ve vyšší odborné škole.

8. Základní umělecké školy (ZUŠ)

Jednotkou výkonu je 1 žák v uměleckém oboru v základní umělecké škole v jednotlivé formě výuky, který se zároveň vzdělává v základní škole, v denní formě vzdělávání ve střední škole, v denní formě vzdělávání v konzervatoři nebo v denní formě vzdělávání ve vyšší odborné škole nebo je dítětem před zahájením plnění povinné školní docházky.

9. Střední školy (SŠ, tj. gymnázia, bývalé střední odborné školy a střední odborná učiliště)

Jednotkou výkonu je 1 žák v oboru vzdělání ve střední škole v denní formě vzdělávání.

10. Nástavbové studium

Jednotkou výkonu je 1 žák v oboru vzdělání v nástavbovém studiu v denní formě vzdělávání.

11. Vyšší odborné školy (VOŠ)

Jednotkou výkonu je 1 student v oboru vzdělání ve vyšší odborné škole v denní formě vzdělávání.

12. Konzervatoře

Jednotkou výkonu je 1 žák v oboru vzdělání v konzervatoři v denní formě vzdělávání.

13. Dětské domovy

Jednotkou výkonu je 1 lůžko z celkové lůžkové kapacity zapsané ve školském rejstříku pro děti umístěné v dětských domovech.

Podrobnější poznámky a upřesnění jsou uvedeny v příslušných přílohách tohoto materiálu. Předmětem porovnání nebyly krajské normativy MP mimo jiné pro školní kluby, dětské domovy a střediska volného času, neboť krajské úřady nepoužívají srovnatelnou metodiku pro stanovení jednotek výkonu. Některé krajské úřady vycházejí z výkonů skutečně realizované pravidelné činnosti, jiné z počtu všech žáků a studentů v kraji, tzn. z tzv. potenciálních klientů.

IV. PŘÍLOHY

Porovnání krajských normativů MP – přílohy č. 1 až 17:

Příloha č. 1: *Mateřské školy s celodenním provozem*

Příloha č. 2: *Základní školy tvořené pouze ročníky prvního stupně*

Příloha č. 3: *Základní školy tvořené oběma stupni*

Příloha č. 4: *Školní družiny*

Příloha č. 5: *Školní stravování ve školních jídelnách*

Příloha č. 5a: Stravování, vzdělávající se v mateřské škole

Příloha č. 5b: Stravování, vzdělávající se v základní škole

Příloha č. 5c: Stravování, vzdělávající se ve střední škole, konzervatoři a vyšší odborné škole

Příloha č. 5d: Celodenně stravování

Příloha č. 6: *Domovy mládeže*

Příloha č. 6a: Ubytování žáci středních škol a konzervatoři

Příloha č. 6b: Ubytování studenti vyšších odborných škol

Příloha č. 7: *Základní umělecké školy*

Příloha č. 8: *Gymnázia*

Příloha č. 9: *Střední odborné školy - studijní obory („M“)*

Příloha č. 10: *Nástavbové studium („L5“)*

Příloha č. 11: *Střední odborná učiliště – 4leté studijní obory („L0“)*

Příloha č. 12: *Střední odborná učiliště – 3leté učební obory („H“)*

Příloha č. 13: *Vyšší odborné školy*

Příloha č. 14: *Konzervatoře*

Příloha č. 15: *Mateřské školy s celodenním provozem – porovnání s roky 2010 až 2005*

Příloha č. 16: *Základní školy tvořené pouze ročníky prvního stupně – porovnání s roky 2010 až 2005*

Příloha č. 17: *Základní školy tvořené oběma stupni – porovnání s roky 2010 až 2005*

Příloha č. 18: *Porovnání krajských normativů ONIV včetně porovnání s roky 2010 až 2006*

Příloha č. 19: *Meziroční porovnání ukazatelů Pp a Po*

Poznámka:

Názvy příloh č. 9, 11 a 12 nejsou zcela v souladu s terminologií školského zákona, bylo však třeba jednoznačně a zřetelně rozlišit bývalé typy středních škol pro účely porovnání výše krajských normativů.